

1. Заокружи тачан одговор. Биосфера је:

- а) стеновити омотач Земље;
- б) ваздушни омотач Земље;
- в) водени омотач Земље;
- г) живи свет на Земљи;

2. Са леве стране су дате природне зоне а са десне топлотни појасеви у којима оне леже. Повежи их уписујући слово на одговарајуће линије.

- а) тропске кишне шуме
- б) саване _____ жарки топлотни појас;
- в) тајге
- г) средоземне шуме _____ умерени топлотни појасеви;
- д) пустиње
- ђ) степе _____ хладни топлотни појасеви;
- е) тундре

3. Заокружи тачан одговор. Степе се у Северној Америци називају:

- а) прерије
- б) љаноси
- в) кампоси
- г) пампаси

4. Заокружи тачан одговор. Када кажемо пампа мислимо на степе:

- а) Африке
- б) Северне Америке
- в) Европе
- г) Јужне Америке

5. Са леве стране су дате биљне врсте а са десне природне зоне у којима расту. Повежи их уписујући број на одговарајуће место.

- 1. мангрова, махагони, какаовац, банане, абонос _____ тајге
- 2. високе траве, баобаб, акација _____ пустиње
- 3. жбуње, кактус, млечика _____ прашуме
- 4. макија, чемпрес, ловор, смоква _____ шуме умереног појаса
- 5. ниске траве, житарице, тополе и иве _____ саване
- 6. храст, буква, граб, јасен, јавор _____ степе
- 7. бор, јела, смрча, ариш _____ тундре
- 8. маховина, шипражје, лишајеви _____ средоземне шуме

6. Ако је тврдња тачна заокружи слово Т, а ако је нетачна слово Н.

- а) Највећи део Африке покривају тајге Т Н
- б) Селваси обухватају велики простор Европе Т Н
- в) Биљна зоналност највише зависи од човека Т Н
- г) Макија је природна вегетација Средоземља Т Н

7. Допуни реченицу. Тропске кишне шуме се у Азији називају _____, у Африци- _____, а у Јужној Америци _____.

8. Заокружи тачан одговор. Кафа води порекло из:

- а) Африке
- б) Азије
- в) Јужне Америке
- г) Европе

9. Са леве стране су дате неке животиње, а са десне природне зоне у којима оне живе. Повежи их уписујући број на одговарајуће место.

1. мајмуни, папагаји, мравоједи, анаконде	___ средоземне шуме
2. слон, носорог, жирафа, крокодил	___ екваторијалне шуме
3. камила, гуштер, шкорпија, змија	___ поларне пустиње
4. магарац, дивокоза, змије, инсекти	___ пустиње
5. вук, лисица, птице, зечеви, бизон	___ шуме умереног појаса
6. вук, медвед, дивља свиња, јелен	___ саване
7. фоке, пингвини, китови, медведи	___ степе

10. Заокружи тачне одговоре. Тропске кишне шуме обухватају просторе:

а) Северне Америке;	б) Јужне Америке;	в) Европе;
г) Аустралије;	д) Антарктика;	ђ) Азије; е) Африке;

11. Где се могу срести пингвини и поларни медведи? _____.

12. Дате су неке животиње тропских кишних шума. Прецртај уљезе који су се увукли међу њима: тапир, медвед, анаконда, пуме, папагаји, лептири, лисице, мравоједи, јагуари, тигрови, колибри, лавови.

13. Са леве стране су дате природне зоне, а са десне типови климе. Повежи их уписујући слово на одговарајуће линије.

а) прашуме	___ сува суптропска клима;
б) саване	___ субполарна клима;
в) тундре	___ екваторијална клима;
г) макије	___ континентална клима;
д) тајге	___ поларна клима;
ђ) степе	___ средоземна клима;
е) пустиње	___ тропска клима

14. На свакој високој планини приметна је вертикална зоналност. Поређај понуђене висинске појасеве почевши од подножја до врха планине. Најнижој дај број 1.

___ букове шуме;	___ планински пашњаци (сувати);	___ мешовите шуме;
___ храстове шуме;	___ стални снег и лед;	___ четинарске шуме;

15. Са леве стране су дати вегетациони појасеви у Централној Америци, а са десне њихова надморска висина. Повежи их уписујући одговарајуће слово на линије.

а) Тера хелада	___ највиши спрат, преко 4000 мнв (снежна земља);
б) Тера калиенте	___ најнижи спрат, до 1000 мнв (врућа земља);
в) Тера фриа	___ други спрат, од 1000 до 2000 мнв (топла земља);
г) Тера темплада	___ четврти спрат, од 3000 до 4000 мнв (хладна земља);
д) Тера невада	___ трећи спрат, од 2000 до 3000 мнв (свежа земља);

РЕШЕЊА

1. Биосфера је: **г) живи свет на Земљи;**

2. **а, б, д ; в, г, њ ; е ;**

Жарки топлотни појас – тропске кишне шуме, саване и пустиње;

Умерени топлотни појасеви – средоземне шуме, шуме умерених ширина, степе и тајге;

Хладни топлотни појасеви – тундре и поларне пустиње;

Степе се могу јавити и у жарком појасу у Африци и Југоисточној Азији, пустиња има и у умереном појасу нпр. Гоби, а тајге су и у хладном топлотном појасу. Овде су разврстане природне зоне према топлотном појасу у коме доминирају. Питање је непрецизно али је морало бити постављено!

3. Степе се у Северној Америци називају: **а) прерије**

Љаноси и кампоси су саване у Јужној Америци, а пампа је степа у Јужној Америци.

4. Када кажемо пампа мислимо на степе: **г) Јужне Америке** (видети претходни одговор).

5. **7 ; 3 ; 1 ; 6 ; 2 ; 5 ; 8 ; 4 ;**

1. мангрова, махагони, какаовац, банане, абанос - **прашуме**

2. високе траве, баобаб, акација - **саване**

3. жбуње, кактус, млечика - **пустиње**

4. макија, чемпрес, ловор, смоква - **средоземне шуме**

5. ниске траве, житарице, тополе и иве - **степе**

6. храст, буква, граб, јасен, јавор - **шуме умереног појаса**

7. бор, јела, смрча, ариш - **тајге**

8. маховина, шипражје, лишајеви - **тундре**

6. **Н ; Н ; Н ; Т ;**

а) Највећи део Африке покривају **прашуме и саване**.

б) Селваси обухватају велики простор **Јужне Америке**.

в) Биљна зоналност највише зависи од **географске ширине и климатских карактеристика**.

7. Тропске кишне шуме се у Азији називају **џунгле**, у Африци- **прашуме**, а у Јужној Америци **селваси**.

8. Кафа води порекло из: **а) Африке** (из области Кафа у југозападној Етиопији).

9. **4 ; 1 ; 7 ; 3 ; 6 ; 2 ; 5 ;**

1. мајмуни, папагаји, мравоједи, анаконде - екваторијалне шуме

2. слон, носорог, жирафа, крокодил - саване

3. камила, гуштер, шкорпија, змија - пустиње

4. магарац, дивокоза, змије, инсекти – средоземне шуме

5. вук, лисица, птице, зечеви, бизон - степе

6. вук, медвед, дивља свиња, јелен - шуме умереног појаса

7. фоке, пингвини, китови, медведи - поларне пустиње

10. Тропске кишне шуме обухватају просторе: **б) Јужне Америке; г) Аустралије; њ) Азије; е) Африке;**

11. Пингвини и поларни медведи се могу срести **само у Зоолошком врту**. Пингвини живе искључиво на Јужном, а поларни медведи на Северном полу!

12. Уљези су: **медвед, лисице, лавови**. Остало су животиње које живе у прашумама.

13. **е ; д ; а ; њ ; в ; г ; б ;**

- а) прашуме - екваторијална клима;
- б) саване – тропска клима;
- в) тундре – поларна клима;
- г) макије – средоземна клима;
- д) тајге – субполарна клима;
- ђ) степе - континентална клима;
- е) пустиње - сува суптропска клима;

14. 2 букове шуме; 5 планински пашњаци (сувати); 3 мешовите шуме;
1 хростове шуме; 6 стални снег и лед; 4 четинарске шуме;

15. **д ; б ; г ; а ; в ;**

- а) Тера хелада - четврти спрат, од 3000 до 4000 мнв (хладна земља);
- б) Тера калиенте - најнижи спрат, до 1000 мнв (врућа земља);
- в) Тера фриа - трећи спрат, од 2000 до 3000 мнв (свежа земља);
- г) Тера темплада - други спрат, од 1000 до 2000 мнв (топла земља);
- д) Тера невада - највиши спрат, преко 4000 мнв (снежна земља);